

Základní škola Zachar, Kroměříž, příspěvková organizace

Pracovní list

Předmět: Matematika

Ročník: 5.B

**Opakování vzdělávacího celku: Desetinná čísla
Dělení desetinných čísel přirozeným číslem**

**Pokud se zapojíš do výuky online, vše si vysvětlíme ve středu 20.5. a v pátek 22.5.2020.
Pokud ne, zkus pracovat sám. Učivo bude zopakováno, až se sejdeme ve škole.**

1. Dělení desetinných čísel 10, 100, 1000.

Pracuj s učebnicí.

Učebnice Hravý počteník, 2. díl, str. 29-30

2. Dělení desetinných čísel přirozeným číslem.

Pracuj s učebnicí (dané stránky najdeš na následujících stranách tohoto listu).

Učebnice Matematika 5 (Alter, 3. díl), str. 36-37

Pomůžte ti:

DĚLENÍ DESETINNÉHO ČÍSLA JEDNOCIFERNÝM PŘIROZENÝM ČÍSLEM

Při dělení desetinného čísla jednociferným přirozeným číslem postupujeme stejně jako při dělení dvou přirozených čísel. Když při sepisování další číslice dělence překročíme desetinnou čárku, napíšeme ji i do podílu.

$$\begin{array}{r} \overline{2} 8,6 : 2 = 14,3 \\ - 2 \\ \hline 08 \\ - 8 \\ \hline 06 \\ - 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

Současně vyznačíme desetinnou čárku.

2. Tři stejné čokolády stály celkem 75,90 Kč. Vypočítejte cenu 1 čokolády.
3. Z 5 hl mléka se vyrobilo 18,75 kg másla. Kolik kilogramů másla se vyrobilo z 1 hektolitrů mléka?

Řešení

5 hl mléka 18,75 kg másla
1 hl mléka x kg másla

Hmotnost x kg je pětkrát menší než 18,75 kg. Hodnotu x určíme proto dělením $18,75 : 5$. Postup při tomto dělení zapíšeme:

$$\begin{array}{r} 18,75 : 5 = 3,75 \\ - 15 \\ \hline 37 \\ - 35 \\ \hline 25 \\ - 25 \\ \hline 0 \end{array}$$

↑
současně

$$\begin{array}{r} 18,75 : 5 = 3,75 \\ 37 \\ - 25 \\ \hline 12 \\ - 10 \\ \hline 20 \\ - 20 \\ \hline 0 \end{array}$$

x

Zkouška:

$$\begin{array}{r} 3,75 \\ \cdot 5 \\ \hline 18,75 \end{array}$$

Z 1 hl mléka se vyrobilo 3,75 kg másla.

4. Z 9 hl mléka se vyrobilo 32,85 kg másla. Kolik kilogramů másla se vyrobilo z 1 hektolitrů mléka?
5. Ze 7 hl mléka se získalo 0,91 hl smetany. Kolik hektolitrů smetany se získalo z 1 hektolitrů mléka?

1. Vypočítej:

a) z paměti:

$$\begin{array}{l} 4 \cdot 0,8 \quad 6 \cdot 6,1 \quad 3 \cdot 0,25 \\ 1,3 \cdot 5 \quad 2,7 \cdot 2 \quad 7 \cdot 0,20 \end{array}$$

b) písemně:

$$\begin{array}{l} 5,8 \quad 6,9 \quad 7,34 \quad 2,98 \\ \underline{\cdot 6} \quad \underline{\cdot 9} \quad \underline{\cdot 8} \quad \underline{\cdot 7} \end{array}$$

2. Z kohoutku kape stále voda. Honzík zjistil, že za 6 hodin nakapalo 1,2 litru vody. Kolik vody nakape průměrně za 1 hodinu? Jaká je asi ztráta vody za celý den?

3. Doplň tabulky:

	: 2	. 2
	0,8	
	1,4	
	8,6	

	: 3	. 3
	0,9	
	1,8	
	2,1	

	: 4	. 4
	1,2	
	2,0	
	3,2	

4. Zdeněk si vydělal na brigádě za 5 dní celkem 982 Kč. Kolik si vydělal průměrně každý den? Správnost výpočtu si ověř zkuškou.

Počítej: $982,0 : 5 = 196,4$

$(196,4 \text{ Kč} = 196,40 \text{ Kč})$

$$\begin{array}{r} 48 \\ 32 \\ 20 \\ 0 \end{array}$$

Abychom mohli pokračovat v dělení, zapíšeme číslo 982 jako číslo desetinné:
 $982 = 982,0$

Odpověď: _____

5. Vypočítej podobně: $73 : 2$ $43 : 5$ $21 : 6$ $138 : 4$ $260 : 8$

6. Obvod čtvercového ubrusu měří 6 m. Kolik metrů měří jedna jeho strana?

7. Maminka rozdělila dětem 2 litry limonády do 8 sklenic. Do každé sklenice nalila stejně. Kolik limonády nalila do každé sklenice? ($2 = 2,00$)

8. Vypočítej: $\frac{3}{4} \cdot 680$ $\frac{5}{6} \cdot 426$ $\frac{3}{2} \cdot 400$ $\frac{7}{4} \cdot 1\,000$
 $\frac{2}{7} \cdot 98$ $\frac{4}{8} \cdot 168$ $\frac{5}{2} \cdot 300$ $\frac{6}{5} \cdot 10\,000$

9. Do televizní soutěže se přihlásilo 1 200 zájemců. Do předkola jich vybrali $\frac{4}{5}$ ze všech přihlášených. Kolik zájemců pozvali do předkola?

10. Podle plánu měli v továrně vyrobit 6 240 párů bot, ale vyrobili jich ještě o $\frac{1}{8}$ více. Kolik párů bot vyrobili? Kolik to bylo kusů?

11. Napiš čísla:

o 10 větší než 24,63

desetkrát větší než 24,63

o 10 menší než 37,9

desetkrát menší než 37,9

_____ ,

_____ ,

_____ ,

_____ .

o 100 větší než 18,57

stokrát větší než 18,57

o 100 menší než 2 076

stokrát menší než 2 076

_____ ,

_____ ,

_____ ,

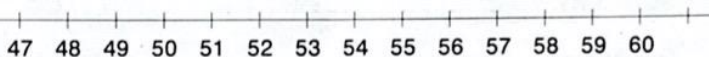
_____ .

1. Zapiš alespoň dvě řešení nerovnic:

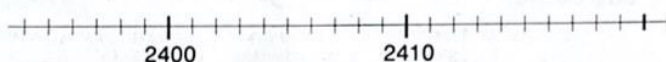
$$\begin{array}{lll} x > 5,82 & \underline{\hspace{2cm}} & 2,8 < t & \underline{\hspace{2cm}} & 5 < a < 6 & \underline{\hspace{2cm}} \\ 3,93 > y & \underline{\hspace{2cm}} & z > 7,1 & \underline{\hspace{2cm}} & 0,9 < b < 1 & \underline{\hspace{2cm}} \end{array}$$

2. Urči všechna přirozená čísla, která jsou řešením nerovnic, a vyznač obrazy těchto čísel na číselné ose:

a) $48 < x < 57$

b) $2\,397 < z < 2\,412$

3. Ve výtahu bylo napsáno:

Zde se může přepravovat nejvýše 6 osob.

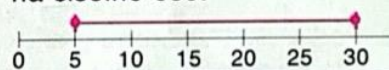
Zapiš nerovnicí, kolik osob může ve výtahu najednou jet.

Označíme x počet osob: 0, 1, —, —, —, —, —
 Nerovnici zapišeme $x \leq 6$ čteme x je menší nebo rovno 6

4. Ve výkupu ovoce přijímají nejméně 5 kg a nejvíce 30 kg ovoce. Zapiš nerovnicí a vyznač na číselné ose, kolik kg ovoce přijímají ve výkupu.

Označíme x hmotnost ovoce
 Zapišeme $5 \leq x \leq 30$
 Čteme x je větší nebo rovno 5 a zároveň menší nebo rovno 30.

Řešení můžeme vyznačit na číselné ose:

5. Do letadla může mít každý cestující zavazadlo o hmotnosti nejvýše 20 kg. Zapiš nerovnicí a vyznač na číselné ose, kolik kg může být hmotnost zavazadla.

6. Najdi řešení rovnic, správnost ověř zkouškou:

$$x + 7 \cdot 30 = 250$$

$$x + \underline{\hspace{2cm}} = 250$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$x = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$b - 684 = 24 \cdot 5$$

$$b - 684 = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$b = \underline{\hspace{2cm}}$$

$$b = \underline{\hspace{2cm}}$$

7. Řeš podobně:

a) $z - 192 : 6 = 99$

b) $t + 231 = 7 \cdot 85$

c) $872 - 88 = 4 \cdot n$

8. Maminka platila za 3 kg višni 54 Kč. Dopln do tabulky cenu za 1, 2, ..., 7 kg višni.

x ... počet kg	1	2	3	4	5	6	7
y ... cena v Kč							

Zapišeme:

$$y = \underline{\hspace{1cm}} \cdot x$$

Zopakuj si: Kolikrát se zvětší počet kg višni x , tolikrát se $\underline{\hspace{2cm}}$ celková cena y .
 Tedy počet kg višni a celková cena jsou $\underline{\hspace{2cm}}$.
 Přímou úměrnost můžeme vždy zapsat vztahem: $y = k \cdot x$